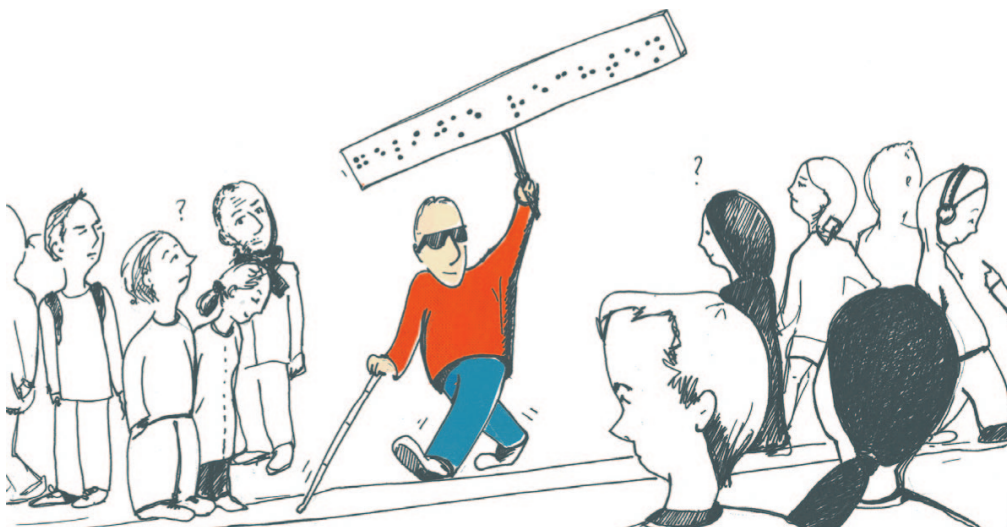

Handicap en rechten, de juiste combinatie!

Vandaag, 10 december, is het Internationale Dag van de Rechten van de Mens. Burgerrechtenorganisatie GRIPvzw (Gelijke Rechten voor Iedere Persoon met een handicap) grijpt deze dag aan om haar nieuwe campagne "Mijn handicap, mijn rechten!" onder de aandacht te brengen. De campagne informeert ons over het bestaan van het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (VRPH)

Nog een VN-Verdrag erbij?

Iedereen kent het Verdrag dat de rechten van elke mens waarborgt: de Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens (1948). Ook het Kinderrechtenverdrag is niet onbekend. Sinds 2006 is er ook voor mensen met een handicap een eigen verdrag. "Dit VN-Verdrag was echt nodig", zegt GRIP-woordvoester Nadia Hadad. "De Universele Verklaring voor de Rechten van de Mens bood onvoldoende garantie voor de realisatie van de rechten van mensen met een handicap. Het VRPH creëert geen nieuwe rechten, maar maakt het Universele Mensenrechtenverdrag wel concreet en specifiek. Zo is er extra aandacht voor onder meer inclusie, toegankelijkheid, redelijke aanpassing, persoonlijke mobiliteit en bewustmaking."

Een nieuwe kijk op handicap

Vernieuwend aan het VRPH is de manier waarop er naar handicap gekeken wordt. "Onze handicap wordt nog te vaak gezien als een persoonlijk probleem. Dat we onze handicap moeten aanvaarden en dat we ons er moeten bij neerleggen dat we minder kunnen, horen we nog vaak. Wij willen werken, uitgaan, in een eigen huis wonen. Dat verbaast nog vele mensen. Wij zijn echter meer dan onze handicap", vertelt Nadia. "De kerngedachte van het VRPH is dan ook dat personen met een handicap in de eerste plaats mensen zijn. Mensen met kansen, rechten en mogelijkheden. Er is sprake van een paradigmashift. De kijk op handicap verschuift van een medisch naar een sociaal en cultureel model. Handicap wordt niet meer gezien als een persoonlijk probleem, maar als een maatschappelijk probleem. Handicap ontstaat doordat er in de samenleving tal van drempels, vooroordelen en stereotypen aanwezig zijn."

'Niets over ons, zonder ons!'

De 5 basisprincipes van het verdrag zijn non-discriminatie, recht op eigen keuzes, volledige participatie, gelijke kansen en toegankelijkheid. Uniek aan het VRPH is dat er bij de opmaak een

sterke betrokkenheid was van personen met een handicap zelf en de organisaties die hen vertegenwoordigen. Hun ervaringsdeskundigheid is heel sterk aanwezig. 'Niets over ons, zonder ons!' is eigen aan de visie op handicap die aan de basis ligt van het VRPH. Beslissingen nemen met betrekking tot het leven met een handicap kan niet zonder de mensen te consulteren waar het om gaat. Ook bij de verdere uitwerking van het verdrag in concreet beleid moeten mensen met een handicap sterk betrokken worden.

Dit verdrag is niet vrijblijvend

Op 13 december 2006 nam de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties het nieuwe VRPH unaniem aan. België ratificeerde op 2 juli 2009. Dit betekent dat de federale regering en de deelregeringen er zich toe engageren het verdrag in de praktijk te brengen. Dat is niet vrijblijvend. België moet regelmatig een rapport voorleggen aan een internationaal comité. Faalt het beleid bij de uitvoering van het VRPH dan kan het terecht gewezen worden. Ook nationaal is er een orgaan geïnstalleerd dat toekijkt of het beleid haar werk goed doet, namelijk het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR).

De rol van het CGKR

Jozef De Witte, directeur van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding: "Het VN-Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap voorziet erin dat elk land een 'waakhond' aanstelt, die er op toeziet of en hoe de overheid dit verdrag in de praktijk omzet. Voor België is dat het CGKR. Wij behandelen al sinds 2003 gevallen van discriminatie op grond van handicap. Het Centrum vervult haar rol in alle onafhankelijkheid, maar in nauw overleg met verenigingen van personen met een handicap, met werkgevers en vakbonden, met wetenschappers en met de overheid zelf. Het Centrum vindt dat er veel te weinig cijfers over handicap zijn om een echt goed beleid te voeren, klaagt de ontoegankelijkheid van het openbaar vervoer aan en nog veel meer."

Zo is het goed ...

- Mathias is vanwege zijn spierziekte vaak oververmoeid. Daarom kan hij niet alle lessen bijwonen. De hogeschool biedt hem een flexibel traject aan. Als hij moe is, kan hij bij verplichte lessen afwezig zijn zonder doktersattest. Deadlines en taken liggen niet vast, maar worden in samenspraak met de docent vastgelegd volgens de mogelijkheden van Mathias.

- Jan is 25 en wil graag zelfstandig wonen. Hij vindt een aangepast appartement dat aan zijn verwachtingen voldoet en toegankelijk is voor zijn rolstoel. Hij werkt, bouwt een sociaal netwerk uit, woont elke wedstrijd van KRC Genk bij en gaat geregeld naar het toneel. Dit kan dankzij zijn PAB (Persoonlijk Assistentiebudget), waarmee hij de ondersteuning van een assistent financiert.

- Lena's talent is omgaan met kinderen. Onderwijs is haar passie. Ze werkt als zorgleerkracht in een lagere school. Haar ervaring met 'anders'-zijn en het zoeken naar creatieve oplossingen zijn een troef in haar werk. Dankzij de ondersteunende maatregelen van de VDAB kan de school voor Lena de nodige hulpmiddelen en aanpassingen financieren.

Dit moet beter ...

- Els kijkt uit naar een romantisch etentje met haar partner. Helaas, de deur van het restaurant is te smal voor haar elektrische rolstoel. Een leuke film dan maar. Oeps, de film die ze wil zien wordt vertoond op de eerste verdieping. Ze kan enkel kiezen uit het aanbod op de gelijkvloerse verdieping.

- Tegen alle verwachtingen in voorspelt Frank Deboosere goed weer voor morgen. Dat treft, Tom heeft een dagje vrij. Lekker genieten van een trip naar zee met de kinderen Oei, hij had vanmorgen zijn aanwezigheid op de trein al moeten aankondigen. Met enig geluk vindt hij morgen een bereidwillige treinbegeleider die hem wil assisteren.

- Annemie is gepassioneerd door sport. Het sportaanbod in haar gemeente kan nog verbeteren. Ze neemt deel aan de vergaderingen van de sportraad. Helaas begrijpt ze er niet veel van. De documenten worden pas de dag voordien doorgestuurd. Te laat om ze met haar coach door te nemen. Tijdens de vergadering kan ze geen inbreng doen. Ze heeft wat meer tijd nodig om haar gedachten te ordenen. Dat laat de agenda helaas niet toe.

De GRIP-campagne

Met "Mijn handicap, mijn rechten! Omdat we geen tweederangsburgers zijn!" wil GRIP mensen informeren over het bestaan van het VRPH en haar principes. Dit verdrag is namelijk nog onbekend bij het brede publiek. In 2011 lanceerden we reeds "We staan sterker dan we denken!". Toen richtte de campagne zich specifiek op mensen met een handicap. Het is belangrijk dat zij in de eerste plaats opkomen voor hun rechten. De samenleving draagt echter ook een grote verantwoordelijkheid. Het VRPH is een krachtig instrument. We moeten het samen waarmaken. Naast haar campagnes beschikt GRIP al over een aantal informatie- en sensibilisatieinstrumenten: de informatieve website www.gelijkerechten.be, het schaduwrapport en de zeer gesmaakte cartoontentoonstelling.

Steun de campagne!

Bekijk het filmpje op www.gelijkerechten.be en verspreid de link.

**MIJN HANDICAP
WIJN RECHTEN!**
OMDAT WE GEEN TWEEDERANGSBURGERS ZIJN

